

KARTA PRACY

SEJM WIELKI I KONSTITUCJA 3 MAJA

Zadanie 1.

Rozstrzygnij, które z podanych zdań są prawdziwe (zaznacz P), a które fałszywe (zaznacz F).

Fryderyk Wilhelm II wyraził chęć utrzymywania pozytywnych relacji z Rzeczpospolitą.	P	F
Po śmierci Marii Teresy władzę w Austrii objął Józef II.	P	F
Początkowo Józef II był zwolennikiem polityki antyrosyjskiej.	P	F
W 1787 r. wybuchła wojna austriacko-turecka.	P	F
Stanisław August Poniatowski zaproponował carycy Katarzynie II zawarcie sojuszu antytureckiego.	P	F
W drugiej połowie lat 80. XVIII w. wojnę Rosji wypowiedziała Szwecja.	P	F

Zadanie 2.

Wybierz właściwe uzupełnienia tekstu spośród podanych propozycji.

Ustawa Sejmu Wielkiego z 1788 r. o powiększeniu armii określała, że armia ma liczyć do *100 tys. / 200 tys.* żołnierzy, którzy mieli służyć przez *4–5 / 6–7* lat, a ich wiek wynosił *18–35 / 18–25* lat. Później przyjęto ustawę dotyczącą źródeł finansowania armii – *10% / 20%* miało pochodzić z dóbr szlacheckich, a *20% / 30%* z dóbr duchownych. Podatek ten nazywano ofiarą *dziesiątego / dwudziestego* grosza. Natomiast część dofinansowania armii pochodziła z domen królewskich – postanowiono *zwiększyć / zmniejszyć* opłaty od dzierżawy tych ziem.

W roku *1791 / 1792* uchwalono ustawę o reformie sejmików. Od tej pory w sejmikach mogli brać udział jedynie przedstawiciele szlachty dziedziczący ziemię i *płacący podatki / biorący udział w pospolitym ruszeniu*. Określono miasta zjazdów i posiedzeń sejmików oraz wskazano *sankcje / nagrody* za nieprzestrzeganie regulaminu obrad. Pozbawieni głosu na sejmikach byli przedstawiciele *gołoty / magnaterii*. Natomiast posłów wybierano spośród szlachciców mających co najmniej *33 / 23* lata i posiadających czynne prawo.

W kwietniu 1791 r. sejm uchwalił ustawę o miastach królewskich. Mieszczanie w tych miastach mogli nabywać *majątki ziemskie / majątki kościelne*. Mieli prawo obejmowania urzędów, przyjmowania stopni oficerskich i godności duchownych. *Mogli / Nie mogli* ubiegać się o nobilitację. Ponadto nie można było ich więzić bez wyroku sądowego. Nie dostali jednak pełni praw w sejmie. Mieszczan miało reprezentować *24 / 44* przedstawicieli zwanych plenipotentami. Zyskali oni prawo wypowiedzania się jedynie w sprawach dotyczących miasta i handlu.

Zadanie 3.

Rozstrzygnij, które z podanych zdań są prawdziwe (zaznacz P), a które fałszywe (zaznacz F).

Stanisław Szczęsny Potocki i Franciszek Ksawery Branicki należeli do stronnictwa dworskiego.	P	F
27 kwietnia 1792 r. w Targowicy Stanisław Szczęsny Potocki i Franciszek Ksawery Branicki zawiązali konfederację, która miała na celu powstrzymanie wprowadzania w życie ustaw Sejmu Wielkiego.	P	F
Dowódcami wojskowymi konfederacji byli Franciszek Ksawery Branicki i Seweryn Rzewuski.	P	F
Konfederaci targowiccy uzyskali wsparcie militarne od Katarzyny II.	P	F
W bitwie pod Mirem wojska rosyjskie zostały pokonane przez wojska obrońców Konstytucji 3 maja.	P	F
Wojska obrońców Konstytucji 3 maja wygrały z wojskami rosyjskimi w bitwach pod Zieleńcami i Dubienką.	P	F
Tadeusz Kościuszko wstąpił się podczas bitwy pod Zieleńcami, rozbijając pięć razy większy korpus rosyjski.	P	F
Dla upamiętnienia bitwy pod Dubienką król Stanisław August Poniatowski ustanowił Order Virtuti Militari.	P	F
Katarzyna II naciskała na Stanisława Augusta Poniatowskiego, aby przeszedł na stronę targowiczian.	P	F
25 lipca 1792 r. król Polski wydał rozkaz przerywania działań wojennych, a Tadeusz Kościuszko i książę Józef Poniatowski podali się do dymisji.	P	F

Zadanie 4.

Wypisz skutki konfederacji targowickiej i wojny polsko-rosyjskiej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Popraw poniższe zdania tak, aby stały się prawdziwe.

a) Sejm Wielki obradował 6 lat.

.....

b) Marszałkiem Sejmu Wielkiego był Hugo Kołłątaj.

.....

c) Stronnictwo patriotyczne broniło wolnej elekcji.

.....

d) Stronnictwo hetmańskie dążyło do wzmocnienia Rady Nieustającej.

.....

e) Ustawa o powiększeniu stanu armii zakładała, że armia będzie liczyć do 500 tys. żołnierzy, a służba będzie trwała 6–7 lat.

.....

f) Czarną procesję zorganizowali chłopci.

.....

g) Prezydentem Warszawy w 1789 r. był Stanisław Staszic.

.....

h) Ustawa o miastach królewskich obejmowała swoim zasięgiem wszystkie miasta Rzeczypospolitej, a mieszczaństwo dostali m.in. prawo nabywania majątków ziemskich.

.....

i) Konstytucja 3 maja została uchwalona w 1792 r.

.....

j) Konstytucja 3 maja wprowadzała republikę, a tron miał przypaść dynastii saskiej.

.....

k) Zgodnie z konstytucją 3 maja władza wykonawcza była w rękach Rady Nieustającej na czele z królem.

.....

l) Kadencja sejmowa zgodnie z Konstytucją 3 maja miała trwać 4 lata.

.....

ł) W 1792 r. zawieszono konfederację w Targowicy, a ogłoszono ją w Petersburgu.

.....

m) Bitwę pod Dubienką wygrały wojska rosyjskie.

.....

n) Dla upamiętnienia bitwy pod Zieleńcami król Polski ustanowił Order Orła Białego.

.....

o) W 1794 r. doszło do II rozbioru Rzeczypospolitej.

.....

p) Ostatni sejm I Rzeczypospolitej odbył się w Warszawie.

.....

r) Zgodnie z decyzjami sejmowymi z 1793 r. izba poselska miała się składać ze 180 posłów.

.....